

Niels Krause-Kjærs båltale

Taler
Niels Krause-Kjær

Dato
23. juni 2026

Sted
Frederiksberg Have

1 I dramaturgien taler man meget om vendepunkter.

Et sted, hvor handlingen skifter. Nogle kalder det også point of no return – Herfra bliver verden ikke den samme. Lidt som når man pisker fløde til

5 flødeskum – på et tidspunkt er det ikke længere fløde. Det er endnu ikke blevet til flødeskum.

Dét er et vendepunkt. Dét er point of no return.

10 Sådan er det også med midsommer. Et vendepunkt. Det bliver aldrig lysere end nu. Herfra bliver det lidt mørkere for hver dag.

Den fortælling – det vendepunkt – synes jeg, vi skal udfordre.

15 Der er ellers nok af tusmørke omkring os.

Spørg i Ukraine, spørg i Grønland. Spørg i USA. Spørg grisene, fjordene eller klimaet.

20 Der er altid en grund til at lægge armene over kors og udtrykke et 'nu går den ikke længere.'

Og det er ikke for at negligere problemerne i Ukraine, Grønland og USA.

Grisene, fjordene og klimaet har bestemt også brug for vores fulde

25 opmærksomhed.

Der er altid problemer. Altid udfordringer. Altid noget, vi skal gøre og som er svært. Og som regel får vi det løst. Ikke til tiden. Ikke perfekt og ikke altid lige kønt. Men vi adresserer det og gør noget ved det.

30

Derfor er i dag bedre end i går.

Og derfor bliver i morgen bedre end i dag.

35

Vi må aldrig miste troen på i morgen.

Og den eneste måde, man kan bevare troen på et bedre i morgen er ved at have troen på ungdommen.

40

Og det er der en del især tyndhårede mænd over 60, der har det svært med.

Det har de i øvrigt altid haft.

45 Da Jørgen Mylius i midten af 1960erne som gymnasieelev tiltvang sig adgang til Danmarks Radio for at vende plader, som de unge gad lytte til, fik han også adgang til DRs store samling af gramofon-plader.

50 Her fandt han en enkelt plade med The Beatles påklippet en seddel fra en chef – formentlig en tyndhåret mand over 60. På sedlen stod, at man ikke måtte købe flere plader med The Beatles, da man – som der stod på sedlen – ’alligevel ikke kan høre forskel.’

Og den gamle mand havde jo ret. HAN kunne ikke høre forskel.

55

I dag er det så ikke kun musikken, der rystes på hovedet ad, når nogle forsøger at tale tiden og ungdommen ned.

60 Et nyt våben i den kamp er blevet åndelig oprustning. Under den hat kan man tilsyneladende placere alt, man synes er galt med tiden.

Vi skal have mere ånd, mener mange især midaldrende, og kigger ofte på den ungdom, de ikke længere er en del af.

65 Jeg synes egentlig, der er meget ånd, hvor vi er lige nu.

Og hvis åndelig oprustning er en opfordring til at læse flere bøger, gå mere i teatret, gå til flere koncerter og besøge et nyt museum, så kan jeg kun klappe i hænderne.

Problemet med åndelig oprustning er, at det kan betyde hvad som helst – og det gør det så.

75 Nogle bruger det til udlændingepolitik. Nogle som en opfordring til national oprustning.

Folk, der opfordrer til åndelig oprustning, tænker sjældent på sig selv, fornemmer jeg. Det er andre, der behøver det. Og altså især de unge.

80

Min generation født i første halvdel af 1960'erne er den mest kriminelle i nyere Danmarkshistorie. Vi røg og drak mere, vi brugte betydelig længere tid på en uddannelse, og mange brugte dagpengesystemet til at spille guitar, rejse og gå på højskole i årevis uden reelt at søge arbejde. Jeg synes ikke, min generation står i
85 en særlig ophøjet position til at kritisere ungdommen i dag.

Er der overhovedet et problem?

Professor emeritus Uffe Østergaard har engang henvist til undersøgelser som
90 viser, at Danmark er et af de mest nationalistiske lande i Europa.

Vi bilder os ofte ind, at vi har opfundet verdens bedste velfærdssamfund og den bedste leverpostej.

95 Vores litteratur er blevet kanoniseret. Vi har fået en nationalret, en nationalfisk, en flagdag og en kanon over vores indbildte danske værdier.

Vi er vist hverken i tvivl om Dannebrog eller danske genialiteter.

100 Men måske kunne vi have gavn af at se os selv udefra og få inspiration udefra.

I en tid, hvor lande og kulturer lukker sig om sig selv og hvor en national glæde nogle gange kammer over i national selvglæde, så er det ekstra vigtigt.

105 Jeg tror ikke, vi mangler ånd.

Hvis vi mangler noget, er det en erkendelse af, at vi lever i den bedste af alle tider.

110

Midt i problemerne med Ukraine, Grønland, USA, grisene, fjordene og klimaet, er det vigtigt at huske hinanden på, alle de fantastiske landvindinger, menneskeheden har opnået.

115 Den nu afdøde svenske professor Hans Rosling beskriver ved hjælp af data, statistik og fakta i bogen Factfulness, at i dag er bedre end i går for rigtig mange mennesker. Et par eksempler:

60 procent af unge piger i lavindkomstlande gennemfører underskolen.

120

På verdensplan har kvinder over 30 år gået i skole i 9 år i gennemsnit. Det er et enkelt år mindre end mænd.

125

Andelen af verdens befolkning, der lever i fattigdom, er mere end halveret på 20 år.

Andelen af dødsfald om året som følge af naturkatastrofer er halveret de sidste 100 år.

130

Over 80 procent af verdens et-årige børn bliver nu vaccineret.

80 procent af verdens befolkning har nu adgang til elektricitet.

135

Rosling er ingen Leif Lalleglad – han advarer mod ekstrem fattigdom, økonomisk sammenbrud, klimaændringer, verdenskrig og global pandemi.

Vi skal med andre ord gøre os umage.

Intet kommer af sig selv.

140

Det gør det heller ikke for Ukraine, Grønland, USA, grisene, fjordene eller klimaet.

Lad mig slutte med nogle enkelte og helt tilfældige eksempler fra det nære:

145

Flere af os læser skønlitteratur

Udlånet på bibliotekerne stiger

150

Flere danskere udfører frivilligt arbejde

Flere går på museum

155 Flere unge går til spejder

Den grove kriminalitet bliver ved med at falde

Færre ryger. Vi lever længere og bedre

160

Bortset fra herrelandsholdet i fodbold, så er der masser af lyspunkter. Masser af ånd, ungdom og optimisme.

Vi mangler ikke ånd.

165

Der er bare nogle, der ligesom i Jørgen Mylius' ungdom, har svært ved at se og høre den.

Lad det være vores mentale vendepunkt på det lyseste øjeblik sådan en
midsommeraften:

170

Visheden om at i dag er bedre end i går.

Og en insisteren på, at i morgen bliver bedre end i dag.

175

Når bare vi gør os umage.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

180

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Båltale

185

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/niels-krause-kjaers-baltale>